

Oversigt – åbent møde:

Punkt 01 Godkendelse af dagsorden

Økonomisager

Punkt 3.1 Kommunalbestyrelsens Økonomi Balance pr. 31.05.2025, tal opgjort pr. 05.06.2025.

Punkt 3.2 Årsregnskabsberetning 2024

Punkt 3.3 Ansøgning om fremførsel af projektmidler ved overgang til ny affaldshåndtering - Til-lægsbevilling

Generelle sager

Punkt 4.1 Ønske om ophævelse af bevaringskrav for bevaringsværdige huse i Sisimiuts Qiviarfik og omegn

Punkt 4.2 Godkendelse af Qeqqata Kommunias nye regulativer om affald

Punkt 4.3 Undersøgelse af rygeforbud under arbejdstiden

Punkt 8.1 Eventuelt

Mødet starter kl. 08.30

Deltagere:

Atassut

Bitten Heilmann

Demokraatit

Rachel Ingemann

Erne Olsen

Inuit Ataqatigiit

Juliane Enoksen

Winnie Ingemann

Naleraq

Jens M. Lyberth

Steffen Johansen

Karl Lyberth

Nathan Møller

Siumut

Malik Berthelsen

Evelyn Frederiksen

Barnabas Larsen

Aqqalu Skifte

Hans Frederik Olsen

Abel Enoksen

Afbud

Nivi Heilmann Efraimsen

Gideon Lyberth

Charlotte Olsen

Punkt 01 Godkendelse af dagsorden

Afgørelse

Punkt 3.1 Kommunalbestyrelsens Økonomi Balance pr. 31.05.2025, tal opgjort pr. 05.06.2025

Journalnr. 06.00

Tabel 1 Økonomisk Oversigt over Qeqqata Økonomi

Afdelingsniveau 1	ÅTD forrige År	ÅTD sidste År	ÅTD i År	Forbrugs %	Relativt Forbrugs %	OPR Budget	OMP	TB	Nyt Budget	Rest Budget
Økonomi Udvalg	37,765,553	40,892,505	39,332,033	38.05 %	91.32 %	103,366,000			103,366,000	64,033,967
Teknik Udvalg	32,918,412	38,365,110	36,018,571	43.87 %	105.30 %	77,197,000		4,900,000	82,097,000	46,078,429
Uddannelses Udvalg	118,774,623	126,671,168	130,901,527	43.84 %	105.22 %	298,587,000	0		298,587,000	167,685,473
Velfærdsudvalg	157,983,757	164,695,787	169,932,193	43.40 %	104.16 %	391,554,000	0		391,554,000	221,621,807
Total	347,442,346	370,624,571	376,184,324	42.96 %	103.11 %	870,704,000	0	4,900,000	875,604,000	499,419,676
Indtægter i alt	-362,877,264	-397,571,755	-417,355,723	42.03 %	100.86 %	-993,092,000			-993,092,000	-575,736,277
Resultat Uden Anlæg	-15,434,919	-26,947,184	-41,171,399	35.04 %	84.10 %	-122,388,000	0	4,900,000	-117,488,000	-76,316,601
Anlægs udgifter	23,080,762	31,990,885	27,631,342	15.97 %	38.32 %	173,063,000	0		173,063,000	145,431,658
Årets Resultat	7,645,843	5,043,701	-13,540,057	-24.36 %	-58.47 %	50,675,000	0	4,900,000	55,575,000	69,115,057

Indtægterne for årets første 5 måneder udgør 417,4 mio. kr. og er 19,8 mio. kr. højere end i samme periode sidste år.

De samlede driftsudgifter for samme periode beløber sig til 376,2 mio. kr., hvilket er 3,1 procentpoint eller 11,3 mio. kr. over det budgetterede niveau.

Driftsomkostningerne er 5,5 mio. kr. højere end forbruget i samme periode sidste år, fordelt således: -1,6 mio. kr. til Økonomiudvalget, -2,3 mio. kr. til Teknikudvalget, 4,2 mio. kr. til Uddannelsesudvalget, og 5,2 mio. kr. til Velfærdsudvalget

De realiserede anlægs- og udviklingsudgifter for perioden udgør 27,6 mio. kr. og er dermed 4,4 mio. kr. mindre end i samme periode sidste år.

Årets 5 første måneder resulterer i et positivt resultat på 13,5 mio. kr., hvilket er 18,6 mio. kr. højere end i samme periode året før.

For årets første 5 måneder udgør lønudgifterne 203,1 mio. kr. og ligger 1,2 procentpoint over budgettet, svarende til 2,5 mio. kr.

Tabel 2 Oversigt over Lønudgifter

	ÅTD Forrige År	ÅTD Sidste År	ÅTD I År	Forbrugs %	Relativt Forbrugs %	OPR Budget	OMP	TB	Nyt Budget	Rest Budget
Økonomi Udvalg	20,043,116	20,184,680	19,803,255	37.51 %	90.04 %	52,788,000			52,788,000	32,984,745
Teknik Udvalg	19,204,662	20,048,848	19,706,274	41.66 %	99.98 %	47,304,000			47,304,000	27,597,726
Uddannelses Udvalg	92,032,497	91,619,200	97,387,431	42.38 %	101.72 %	229,776,000	0		229,776,000	132,388,569
Velfærdsudvalg	59,423,051	63,961,970	66,188,587	43.66 %	104.79 %	151,467,000	120,000		151,587,000	85,398,413
Total	190,703,326	195,814,697	203,085,548	42.18 %	101.24 %	481,335,000	120,000		481,455,000	278,369,452
122010101: Månedsløn forud	14,564,420	12,777,356	13,750,574	35.72 %	85.73 %	38,375,000	120,000		38,495,000	24,744,426
122010102: Månedsløn bagud	108,311,455	111,606,280	115,156,289	41.73 %	100.15 %	276,966,000	-1,000,000		275,966,000	160,809,711
122010200: Timeløn	55,772,865	55,374,172	57,885,685	43.32 %	103.98 %	133,610,000			133,610,000	75,724,315
122010300: Merarbejde	5,781		75	1.87 %	4.49 %	4,000			4,000	3,925
122010301: Merarbejde - månedsløn forud	660,675	651,719	533,809	20.02 %	48.05 %	2,666,000			2,666,000	2,132,191
122010302: Merarbejde - månedsløn bagud	3,219,655	4,021,906	3,963,684	39.26 %	94.21 %	9,097,000	1,000,000		10,097,000	6,133,316
122010303: Merarbejde - timeløn	2,296,983	3,422,270	3,389,927	61.33 %	147.20 %	5,527,000			5,527,000	2,137,073
122010304: Covid-19	5,205	32,533								
122010400: Pensionsbidrag	0	475	-5,153	51.53 %	123.67 %	-10,000			-10,000	-4,847
122020101: Vederlag til Politikere	2,484,405	2,517,290	2,507,380	36.52 %	87.65 %	6,866,000			6,866,000	4,358,620
122140800: Vikarudgifter	3,381,883	5,410,694	5,903,279	71.69 %	172.07 %	8,234,000			8,234,000	2,330,721
Total	190,703,326	195,814,697	203,085,548	42.18 %	101.24 %	481,335,000	120,000		481,455,000	278,369,452

Månedsforsbrug	01/2025	02/2025	03/2025	04/2025	05/2025
122010101: Månedsløn forud	2,488,354	3,415,347	2,601,072	2,634,204	2,611,597
122010102: Månedsløn bagud	24,880,737	21,443,149	22,057,466	22,162,821	24,612,116
122010200: Timeløn	14,976,616	10,923,342	11,085,683	10,455,622	10,444,423
122010300: Merarbejde				75	
122010301: Merarbejde - månedsløn forud	104,396	97,409	118,679	107,863	105,462
122010302: Merarbejde - månedsløn bagud	795,537	868,394	778,233	772,423	749,097
122010303: Merarbejde - timeløn	1,155,220	497,023	467,550	550,092	720,043
122010304: Covid-19					
122010400: Pensionsbidrag		-5,153			
122020101: Vederlag til Politikere	503,527	513,527	503,527	554,776	432,024
122140800: Vikarudgifter	1,171,688	1,234,660	1,224,581	1,147,701	1,124,649
Total	46,076,075	38,987,697	38,836,791	38,385,577	40,799,409

Timelønsudgifterne inklusiv overarbejde ligger 5,7 procentpoint over budgettet ÅTD, svarende til 3,3 mio. kr., mens månedslønsudgifterne inklusiv overarbejde er 2,2 procentpoint under budgettet, svarende til 2,9 mio. kr. Udgifterne til vikarer ligger 72,1 procentpoint over budgettet, svarende til 2,5 mio. kr.

Økonomiudvalget har et underforbrug på 2,2 mio. kr., Teknikudvalget er i balance, Uddannelsesudvalget har et overforbrug på 1,6 mio. kr., og Velfærdsudvalget har et merforbrug på 3,0 mio. kr.

Driftsudgifter på Udvalg

De samlede driftsudgifter, eksklusive lønninger, ligger 5,4 procentpoint over det budgetterede niveau, svarende til et overforbrug på 8,9 mio. kr. Sammenlignet med samme periode i 2024 er der tale om et fald i udgifterne på 1,7 mio. kr. Det skal dog bemærkes, at der fortsat mangler en korrektion for ikke betalte regninger samt periodiseringer på Velfærdsområdet.

Tabel 3: Driftsudgifter for de enkelte udvalg

		ÅTD Forrige År	ÅTD Sidste År	ÅTD I År	Forbrugs %	Relativt Forbrugs %	OPR Budget	OMP	TB	Nyt Budget	Rest Budget
Økonomi Udvalg	Total	17,722,437	20,707,825	19,528,778	38.61 %	92.67 %	50,578,000			50,578,000	31,049,222
	Administration	1,513,732	3,433,394	3,345,834	34.96 %	83.90 %	9,571,000			9,571,000	6,225,166
	Borgerservice ØKO	297,809	284,384	356,959	26.13 %	62.72 %	1,366,000			1,366,000	1,009,041
	Budget Buffer ØU						5,258,000			5,258,000	5,258,000
	Folkevalgte	673,912	916,182	813,205	20.23 %	48.56 %	4,019,000			4,019,000	3,205,795
	HR	3,971,808	4,000,415	4,540,998	53.62 %	128.69 %	8,469,000			8,469,000	3,928,002
	IT	2,562,436	2,865,836	2,289,160	28.65 %	68.76 %	7,990,000			7,990,000	5,700,840
	Økonomi	3,426,842	2,970,913	3,504,705	54.04 %	129.70 %	6,485,000			6,485,000	2,980,296
	Projekter	631,533	1,550,759	-616,548	-119.72 %	-287.32 %	515,000			515,000	1,131,548
	Stab	0									
	Tværgående projekter	4,644,365	4,685,943	5,294,466	76.68 %	184.02 %	6,905,000			6,905,000	1,610,534
Teknik Udvalg	Total	13,713,750	18,316,262	16,306,924	46.87 %	112.48 %	29,893,000		4,900,000	34,793,000	18,486,076
	Anlægsafdeling	-280,929									
	Brandvæsen	2,252,203	2,216,346	2,180,643	47.71 %	114.49 %	4,571,000			4,571,000	2,390,357
	Planafdelingen	361,239	224,692	95,236	17.60 %	42.25 %	541,000			541,000	445,764
	Teknik Maniitsoq	5,420,565	5,453,619	4,699,599	46.66 %	111.97 %	10,073,000			10,073,000	5,373,401
	Teknik Sisimiut	5,960,672	10,421,604	9,331,446	47.59 %	114.22 %	14,708,000		4,900,000	19,608,000	10,276,554
	Total	26,742,126	35,051,968	33,514,095	48.70 %	116.89 %	68,811,000			68,811,000	35,296,905
Uddannelses Udvalg	Budget Buffer UDD						1,092,000			1,092,000	1,092,000
	Uddannelse - Maniitsoq	8,439,520	11,476,147	11,657,278	51.42 %	123.42 %	22,669,000			22,669,000	11,011,722
	Uddannelse - Sisimiut	18,302,607	23,575,821	21,856,817	48.52 %	116.44 %	45,050,000			45,050,000	23,193,183
	Total	98,560,706	100,733,818	103,743,605	43.23 %	103.76 %	240,087,000	-120,000		239,967,000	136,223,395
Velfærdsudvalg	Ældre og Handikap	53,819,663	59,642,526	55,998,594	39.75 %	95.39 %	140,892,000			140,892,000	84,893,406
	Børn og Familie	33,614,293	31,240,524	38,110,160	49.41 %	118.60 %	77,123,000			77,123,000	39,012,840
	Staben	11,126,750	9,850,767	9,634,851	43.89 %	105.34 %	22,072,000	-120,000		21,952,000	12,317,149
	Total	156,739,020	174,809,873	173,093,403	43.92 %	105.40 %	389,369,000	-120,000	4,900,000	394,149,000	221,055,597

Økonomiudvalget - driftsudgifter

Det fremgår af tabel 3, at især Økonomiudvalget har et underforbrug på 7,3 procentpoint som udgør 1,5 mio. kr.

Økonomi fremviser et overforbrug på 29,7 procentpoint eller 0,8 mio. kr. som skyldes stigende forsikringsudgifter, og en enkelt periodiseringsfejl.

Det ses, at HR- har et overforbrug på henholdsvis 28,7 procentpoint, svarende til 1,0 mio. kr. I HR-afdelingen skyldes overforbruget primært betaling af ferie frirejser samt udgifter til nyansættelser.

Teknikudvalget - driftsudgifter

Udvalget har et overforbrug på 12,5 procentpoint, svarende til 1,8 mio. kr. Sammenlignet med 2024 er forbruget dog 2,0 mio. kr. lavere.

På lønområdet er Teknik udvalget i balance.

Inden for driftsområdet har Brandvæsenet et overforbrug på 14,5 procentpoint, svarende til 0,3 mio. kr., mens SIS Drift udviser et overforbrug på 14,2 procentpoint, hvilket udgør 1,2 mio. kr. Overforbruget i SIS Drift relaterer sig til øgede driftsudgifter betalt til Esani, hvor budgettet er blevet øget med 4,9 mio. kr. MAN drift har et overforbrug på 12,0 procentpoint, hvilket udgør 0,5 mio. kr. Forvaltningen vil periodisere denne udgift, og det forventes derfor, at overforbruget i denne afdeling udlignes i løbet af året.

Uddannelsesudvalget - driftsudgifter

Udvalget har et overforbrug på 16,9 procentpoint, svarende til 4,8 mio. kr. I forhold til 2024 er forbruget dog reduceret med 1,5 mio. kr.

I Uddannelse Maniitsoq udgør overforbruget 23,4 procentpoint, hvilket svarer til 2,2 mio. kr. Heraf kan 1,1 mio. kr. henføres til merudgifter til jobsøgningsydelse. Derudover er der et overforbrug på 0,6 mio. kr. vedrørende Kollegier og skolehjem, MAN arbejdsmarkedet 0,5 mio. kr. samt 0,7 mio. kr. på tilskud til idrætsformål.

Uddannelse Sisimiut har et overforbrug på 16,4 procentpoint, svarende til 3,1 mio. kr. Af dette beløb overforbrug udgør overforbruget på jobsøgningsydelse 0,9 mio. kr., SIS Kollegium med 0,5 mio. kr., SIS Sukorsit med 0,5 mio. kr. (222,7 procentpoint), og tilskud til kulturelle formål med et overforbrug på 0,7 mio. kr.

Velfærdsudvalget - driftsudgifter

Udvalget har et overforbrug på 3,8 procentpoint, svarende til 3,8 mio. kr. Sammenlignet med 2024 er forbruget dog lavere med 1,7 mio. kr.

Inden for Ældre og Handicap ses et underforbrug på 4,6 procentpoint, hvilket udgør 2,7 mio. kr. Forbruget påvirkes af, at fire anbragte borgere er overført fra handicapområdet til Børn og Familie.

Udgifter for årets fem første måneder, i alt 1,5 mio. kr. er flyttet mellem de to forvaltninger. Der er samtidig et overforbrug på 3,7 mio. kr. i Ældre- og Førtidsafdelingen, primært som følge af de forhøjede satser på førtidspension. Plejehjemmet i SIS overforbrug er uændret på 0,3 mio. kr., mens Handicapafdelingen har et underforbrug på 2,8 mio. kr. og Ældre og Handicap samlet har et underforbrug på 0,9 mio. kr.

Børn og Familie har et overforbrug på 18,6 procentpoint, svarende til 6,0 mio. kr. Dette skyldes bl.a., at fire anbragte borgere (med handicap) er overført fra Handicapafdelingen, hvoraf én afventer overflytning til en plejefamilie, og én er anbragt i Pisoq.

Der er desuden et overforbrug på 1,4 mio. kr. vedrørende vederlag til plejefamilier. Dette hænger sammen med, at plejevederlag fra 1. januar 2025 betragtes som A-indkomst, samtidig med at vederlagene generelt er steget. Endvidere ses et overforbrug på 5,4 mio. kr. til takstbetalinger for borgere anbragt på selvejende institutioner i Grønland, som ligeledes er udtaget til gennemgang. For takstbetalinger til Selvstyret er der et overforbrug på 1,2 mio. kr., mens takstbetalinger til kommunale institutioner viser et underforbrug på 1,5 mio. kr.

Staben under forvaltningen har et overforbrug på 5,3 procentpoint, svarende til 0,5 mio. kr. Forbruget i Bistandsafdelingen varierer geografisk: I SIS ses et overforbrug på 40,1 procentpoint eller 1,3 mio. kr. Alle andre afdelinger har et forbrug under budgettet. Delforvaltningen Staben må undersøge hvor der er et stigende underskud.

Indtægter

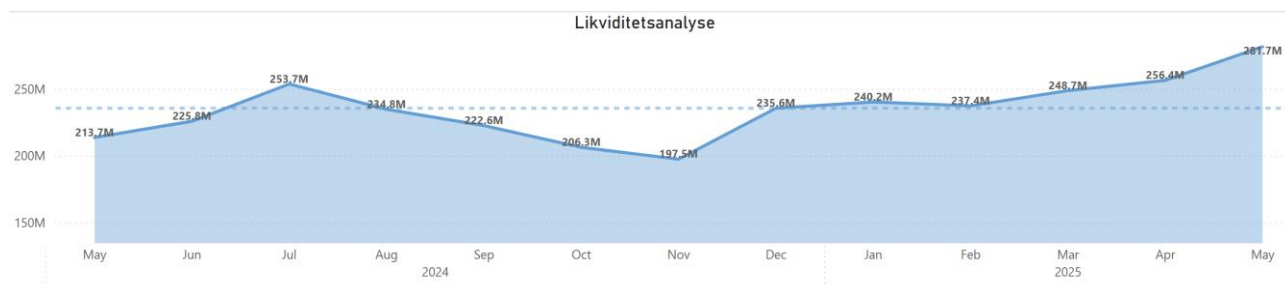
Tabel 4: Indtægter for Qeqqata Kommunia

	ÅTD Forrige År	ÅTD Sidste År	ÅTD I År	Forbrugs %	Relativt Forbrugs %	OPR Budget	OMP	TB	Nyt Budget	Rest Budget
111010100: Indkomstskat personer	-179,532,765	-199,145,050	-199,816,475	41.91 %	100.59 %	-476,767,000			-476,767,000	-276,950,525
111010200: Indkomstskat selskaber						-4,000,000			-4,000,000	-4,000,000
111010300: Udbytteskatter		-6,267,124				-9,000,000			-9,000,000	-9,000,000
112030100: Bloktilskud fra Grønlands Selvstyre	-130,377,080	-137,132,165	-158,224,165	41.67 %	100.00 %	-379,738,000			-379,738,000	-221,513,835
112030300: Udligningsordning	-47,878,335	-52,668,750	-54,952,500	49.77 %	119.46 %	-110,405,000			-110,405,000	-55,452,500
121030200: Andre gebyrer	-14,007	-4,946	-1,250	0.04 %	0.10 %	-3,080,000			-3,080,000	-3,078,750
131010400: Salg af bygninger						-1,520,000			-1,520,000	-1,520,000
133010100: Renteindtægter	-371,651	-701,652	-404,365	3,369.71 %	8087.31 %	-12,000			-12,000	392,365
133010200: Kapitalafkast	-5,457,655	-4,381,580	-4,583,051	40.97 %	98.34 %	-11,185,000			-11,185,000	-6,601,949
134010100: Renteudgifter	0					1,500,000			1,500,000	1,500,000
134010200: Kurstab	206,400	163,027	55,151		Infinity					-55,151
135010100: Afskrivning af tilgodehavender	547,829	2,566,486	570,932	51.20 %	122.89 %	1,115,000			1,115,000	544,068
Total	-362,877,264	-397,571,755	-417,355,723	42.03 %	100.86 %	-993,092,000			-993,092,000	-575,736,277

De samlede indtægter for kommunen pr. 31. maj 2025 udgør 417,4 mio. kr., hvilket er en stigning på 19,8 mio. kr. i forhold til året før.

Kommunens Likviditet:

Figur 1: Likviditet for de foregående 12 måneder



Fra 1. maj 2024 til 31. maj 2025 er kommunens likviditet steget med 68,0 mio. kr., hvilket primært skyldes reguleringer i debitorer og kreditorer.

Ændringer i likviditeten afhænger i høj grad af betalinger af skatter og bloktilskudsindtægter, hvilket forklarer stigningen i likviditeten.

Kommunens tilgodehavender

De samlede kommunale tilgodehavender til Qeqqata Kommunia udgør pr. 31. maj 2025 i alt 113,3 mio. kr., hvoraf private udeståender udgør 85,5 mio. kr.

Tilgodehavendet vedrørende A-bidrag, ydet som forskud, udgør 66,8 mio. kr., svarende til 78,1 % af det samlede private tilgodehavende. I alt har 1.039 borgere gæld relateret til A-bidrag med i alt 13.585 enkelte fordringer. Kommunen har samlet 3.385 private debitorer, der tilsammen har 22.970 fordringer.

Indstilling

Administrationen indstiller til økonomiudvalget

- **at** godkende Økonomirapporten for maj 2025.

Økonomiudvalgets behandling af sagen

Udvalget har under sit møde den 17. juni 2025 godkendt økonomirapporten.

Indstilling

Økonomiudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsens godkendelse,

- at** godkende Økonomirapporten for maj 2025

Afgørelse

Bilag

1. Balance pr. 31.05.2025 for Qeqqata Kommunia
2. Opgørelse af debitorer pr. 31.05.2025

Punkt 3.2 Årsregnskabsberetning 2024

Journalnr. 06.03.01

Baggrund

Økonomiudvalget har udarbejdet den endelige Årsberetning for 2024, der indeholder følgende elementer: borgmesterens forord, en generel præsentation af kommunen, udvalgte nøgletal, regnskabspraksis, en beskrivelse af kommunens aktivitetsområder, resultatopgørelsen samt en summarisk oversigt over de obligatoriske bilag.

Regnskabet for 2024 forelægges kommunalbestyrelsen som Årsrapport 2024. Revisionen har revideret regnskabet, og Revisionsberetningen for Årsregnskab 2024 er inkluderet som en integreret del af årsrapporten.

Regelgrundlag

I henhold til Landstingslov om kommunernes styrelse (Styrelsesloven) § 41 udarbejder Økonomiudvalget forslag til flerårigt budgetoverslag til kommunalbestyrelsens behandling. Lovgivningen er reguleret ved Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber, som senere er ændret ved Inatsisartutlov nr. 24 af 28. november 2018 og Inatsisartutlov nr. 13 af 1. december 2021. Ændringerne omfatter blandt andet justering af metoden for opgørelse af budgetstillingen, engangstilladelse til regulering af egenkapitalen samt præcisering af reglerne for fælles offentlige IT-systemer.

Faktiske forhold

Regnskabsåret 2024 samt overslagsårene 2025-2027 har samlet tillægsbevillinger til drift på 42,7 mio. kr., hvoraf 19,6 mio. kr. er bevilget til regnskabsåret 2024.

Tabel 1: Årsregnskab for Qeqqata Kommunia 2024

	OPRBudget	OMP	TB	Budget 2024	Forbrug 2024	Budgetafvigelse	Forbrug 2023
Indtægter	-936,543,000	3,268,000	-10,000,000	-943,275,000	-985,119,023	-41,844,023	-922,230,658
Driftsudgifter							
Økonomi Udvalg	103,489,191	-6,598,756	2,200,500	99,090,935	90,978,507	-8,112,428	95,972,370
Teknik Udvalg	78,847,045	0	2,766,605	81,613,650	71,898,391	-9,715,259	74,779,442
Uddannelses Udvalg	293,239,037	0	0	293,239,037	292,840,714	-398,323	277,816,861
Velfærdsudvalg	373,679,044	0	14,602,310	388,281,354	390,994,278	2,712,924	374,713,569
Driftsudgifter i Alt	849,254,317	-6,598,756	19,569,415	862,224,976	846,711,889	-15,513,087	823,282,243
Resultat for Anlægsudgifter	-87,288,683	-3,330,756	9,569,415	-81,050,024	-138,407,134	-57,357,110	-98,948,415
Anlægs Udgifter							
Økonomi Udvalg - IT Administrations Projekter		3,330,756	972,731	4,303,487	1,490,082	-2,813,405	1,654,532
Teknik Udvalg - Anlægsprojekter	85,151,633	0	199,039,175	284,190,808	91,735,016	-192,455,792	78,758,856
Total	85,151,633	3,330,756	200,011,906	288,494,295	93,225,098	-195,269,197	80,413,388
Årets Resultat	-2,137,050	0	209,581,321	207,444,271	-45,182,036	-252,626,307	-18,535,027

Regnskabsåret 2024 samt overslagsårene 2025-2027 har samlet tillægsbevillinger til drift på 42,7 mio. kr., hvoraf 19,6 mio. kr. er bevilget til regnskabsåret 2024. Dette beløb fremstår dog lavere da budgettet for skatteindtægter samtidig er forøget med 10 mio. kr.

Under Økonomiudvalget er der afsat 2,2 mio. kr. til bæredygtighedsprojekter. På Teknikområdet er budgettet i 2024 forhøjet med 2,7 mio. kr., mens Velfærdsområdet er tilført 14,6 mio. kr. De væsentligste justeringer herunder omfatter en budgetflytning på 10,7 mio. kr. fra Handicapafdelingen i Maniitsoq til Børn og Familieafdelingen i samme by. Derudover er der givet tillægsbevillinger på 9

mio. kr. til plejehjemmet i Maniitsoq samt 8,4 mio. kr. til Ældre- og Førtidspensionsområdet i Maniitsoq.

Der er givet tillægsbevillinger på 4 mio. kr. i 2024 til anlægsprojekter, og overført for 195 mio. kr. mellem 2023 og 2024.

Denne fordeling sikrer en strategisk prioritering af væsentlige drifts- og anlægsinvesteringer i de kommende år.

Revisionsrapporter for Årsregnskab 2024.

Vi har modtaget følgende rapporter fra BDO Revision vedrørende årsregnskabet 2024:

- Revisionsberetning nr. 46 vedrørende revisions af Selvstyreområderne for 2024,
- Revisionsberetning nr. 47 vedrørende Årsregnskabet 2024.
- Derudover er der modtaget følgende revisionspåtegninger:
 - Årsrapport Qeqqata Kommunia 2024
 - Selvstyreregnskabet – Qeqqata Kommunia 2024
 - Sociale refusioner 2024, Qeqqata Kommunia

Beretninger og påtegninger er vedlagt i bilagene.

Revisionen har ingen revisionsbemærkninger til Revisionsberetning nr. 46.

Revisionen har i Revisionsberetning nr. 46 haft to revisionsbemærkninger som skal kommenteres af Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen:

2.2.2 *IT-Gennemgang*

Kommunen anvender IT-systemer som driftes og udvikles af eksterne leverandører. Kommunen er derfor afhængig af at sådanne systemer behandler data korrekt og der kommer et korrekt output i forhold til det som kommunen indtaster i systemerne.

Kommunen bør derfor indhente revisorerklæringer fra leverandørerne af disse systemer, således det sikres der er en verifikation af at systemerne behandler data korrekt og leverandøren har en dokumenteret løbende overvågning hermed.

Anbefalingen gælder for Prisme, Winformatik og Lønssystemet.

Besvarelse fra Administrationen

Revisionserklæringer for kommunens anvendte systemer, herunder Prisme, Winformatik og lønssystemet, foreligger ikke. Kommunen har, i samarbejde med de øvrige grønlandske kommuner, gentagne gange anmodet leverandørerne om at fremskaffe sådanne erklæringer. Det har dog ikke været muligt at opnå dette, hvilket primært vurderes at skyldes de betydelige omkostninger, der er forbundet med udarbejdelse af revisionserklæringerne.

Det bemærkes, at kommunens ERP-løsning løbende gennemgås med fokus på bogføringsmæssig korrekthed og proceskontrol. Adgangsstyringen til de anvendte systemer håndteres via kommunens Active Directory (AD), hvilket sikrer en centraliseret og ensartet administration af brugeradgange.

2.2.3 *Anlægsregnskaber*

I henhold til reglerne skal der aflægges anlægsregnskab når det enkelte anlægsprojekt er afsluttet.

I 2024 er der blevet aflagt nogle anlægsregnskaber, men disse er ikke helt i overensstemmelse med bogføringen idet de er aflagt efter regneark hvor anlægget styres og disse regneark afstemmes ikke til bogføringen.

Der er ved regnskabsafslutningen 2024 stadig ikke dokumentation for at alle anlægsregnskaber er blevet aflagt i overensstemmelse med reglerne.

Besvarelse fra Administrationen

Ved den seneste revision blev det konstateret, at regnskabsaflæggelsen for afsluttede anlægsprojekter ikke var fuldt gennemført. For at imødegå dette er det besluttet, at anlægsregnskaber fra og med 2025 udarbejdes direkte i kommunens ERP- og Power BI-løsning.

Denne tilgang muliggør, at de nødvendige regnskaber kan udarbejdes umiddelbart ved projektafslutning, idet systemet indeholder de relevante transaktionsdata og projektoplysninger.

Som følge heraf nedlægges den tidligere anvendte projektstyring i Excel, da den fremadrettede opgaveløsning varetages i den nævnte ERP-/BI-løsning.

Afsnit 5.2 Bilagsbehandling, funktionsadskillelse og interne kontroller

Her opremses nogle forhold som er fungerende, men som kan forbedres såsom visse ansattes udvidede adgang til ERP systemerne og tildelte roller, bilagsbehandling, og indkøbsfunktionen

Besvarelse fra administrationen.

Bemærkning vedrørende initiativer til styrket intern kontrol

Med henblik på at styrke den interne kontrol og sikre en forsvarlig forvaltning af kommunens økonomi, er der igangsat en række initiativer inden for følgende områder:

- Overvågning af systemadgang og roller: Der er etableret skærpet overvågning af udvalgte roller og brugen af kommunens IT-løsninger for at forebygge og opdage uautoriserede transaktioner.
- Udbetaling af lønninger: Udbetalingsbilag for lønninger indlæses nu i banken af Lønkontoret. Herefter foretager regnskabsafdelingen en sekundær godkendelse af udbetalingerne som led i en funktionsadskilt kontrol.
- Sociale ydelser via Winformatik og Get Organised: Udbetalinger af sociale ydelser behandles ved, at Lønkontoret udarbejder en oversigt over modtagere på baggrund af data fra Winformatik og Get Organised. Den ansvarlige forvaltning foretager herefter skriftlig godkendelse af udbetalingerne. Fremadrettet vil denne proces blive understøttet af elektroniske bilag med krav om to godkendere.
- Elektroniske bilag til refusioner: Der arbejdes på at implementere elektronisk bilagshåndtering ved udbetaling af refusioner og øvrige ydelser, såsom rejseudgifter, for at sikre sporbarhed og totrinsgodkendelse.
- Betalinger i udenlandsk valuta: Betaling af fakturaer i udenlandsk valuta vil fremadrettet blive behandlet i samme elektroniske godkendelsesflow som øvrige kreditorbetalinger, med krav om to uafhængige godkendelser.
- Styrket indkøbsfunktion: Med etableringen af en ny indkøbsafdeling forventes det, at kontrollen med indkøb af større aktiver forbedres, herunder sikring af korrekt budgettering og godkendelsesprocedurer.

Disse tiltag skal samlet set medvirke til at styrke den interne kontrol, reducere risici og understøtte en robust og transparent økonomistyring i kommunen.

Afsnit 7 Juridisk kritisk revision og lovpligtig forvaltningsrevision.

Til brug for udførelsen af juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevisionen, har vi foretaget gennemgang af kommunens politikker og sygefraværsindsatser. Kommunen har vedtaget en personalepolitik hvoraf det også fremgår hvorledes der skal følges op på sygefravær.

Skoleområdet var udtaget til en økonomisk og proceduremæssig gennemgang.

Besvarelse fra administrationen.

Bemærkning vedrørende igangsatte analyser og personalepolitik

Der er igangsat og gennemført en analyse af medarbejderfravær for perioden 2022 til dags dato. På baggrund af den viden, som analysen har tilvejebragt, arbejdes der nu på at opdatere og operationalisere kommunens personalepolitik på området. Formålet er at sikre en ensartet håndtering af fravær på tværs af hele organisationen, således at retningslinjer og praksis bliver gennemsikkelige og konsekvente.

For skoleområdet planlægger kommunen i 2025 at gennemføre en dybdegående analyse med fokus på at identificere årsagerne til de betydelige variationer i omkostninger pr. elev samt i lønomkostninger. Analysen vil endvidere have til formål at vurdere, i hvilket omfang undervisningsplanlægningen kan optimeres, med henblik på at sikre en mere effektiv ressourceanvendelse.

Bæredygtige konsekvenser

Ingen konsekvenser.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Regnskabet for 2024 udviser et overskud på 45,2 mio. kr. Det skal dog bemærkes, at dette resultat udelukkende er opnået som følge af markant stigende skatteindtægter. Udviklingen i driftsudgifterne har fortsat været stigende, hvilket udgør en strukturel udfordring for kommunens økonomi, da indtægterne ikke kan forventes at følge samme vækstrate fremadrettet.

Der er derfor behov for en skærpet økonomistyring i forvaltningerne, så udgifterne afholdes inden for de vedtagne budgetrammer. For at sikre en bedre balance mellem indtægter og udgifter arbejdes der i 2025 med en omlægning af budgetmodellen, hvor hver forvaltning tildeles et endeligt godkendt budget, som danner rammen for det videre arbejde. Tillægsbevillinger vil fremadrettet alene blive tildelt i forbindelse med lovbundne opgaver, mens øvrige ændringer håndteres i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger.

Kassebeholdningen ultimo 2024 udgør 235,6 mio. kr., hvilket er en reducere på 8,0 mio. kr. i forhold til 2023. Til sammenligning udgjorde kassebeholdningen 365 mio. kr. ultimo 2020. Der er i 2024 udbetalt lån til borgere på 20,2 mio. kr. i forbindelse med opførelse og renovering af fast ejendom, hvilket har påvirket beholdningen.

Kommunens likviditet vurderes fortsat som tilfredsstillende, forudsat at der opretholdes en ansvarlig økonomistyring, at finansiering af boligprojekter begrænses, og at overførsler af ikke forbrugte an-

lægsmidler sker på et økonomisk forsvarligt grundlag. Endvidere er det afgørende, at udgiftsniveauet på driften bringes under kontrol, særligt i lyset af usikkerheden omkring Kangerlussuaqs fremtid og dens potentielle indvirkning på kommunens økonomi fra 2025 og frem.

Administrationens Indstilling

Det indstilles,

- at kommunalbestyrelsen godkender regnskabsrapporten for 2024, og revisionsberetning nr. 46 og 47

Økonomiudvalgets behandling af sagen

Udvalget har under sit møde den 17. juni 2025 godkendt indstillingen.

Indstilling

Økonomiudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsens godkendelse,

- **at** kommunalbestyrelsen godkender regnskabsrapporten for 2024, og revisionsberetning nr. 46 og 47

Afgørelse

Bilag

1. Årsberetningen 2024
2. Revisionsberetning nr. 44 og 45
3. Beretning for Selvstyre 2024
4. Revisionspåtegning Sociale refusioner 2024
5. Revisionspåtegning Selvstyre regnskabet

**Punkt 3.3 Ansøgning om fremførsel af projektmidler ved overgang til ny affaldshåndtering
- Tillægsbevilling**

Journalnr.: 06.02.01

Projekter: 500329 og 500330

Baggrund

De tidligere projekter – 500329 "Overgang til en ny affaldshåndtering" og 500330 "Pilotprojekt af faldshåndtering i Kangerlussuaq" – omhandler hhv. affaldshåndtering i Kangerlussuaq samt overgangsordninger for affaldshåndtering i Sisimiut og Maniitsoq i regi af ESANI.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 29. februar 2024 en revideret handlingsplan for affaldshåndtering i Kangerlussuaq. Herunder blev der bevilliget tillægsmidler til anlægsprojekter i forbindelse med etablering af en lovlig affaldshåndtering:

- **Projekt 500416:** Maskinpakke til affald i Kangerlussuaq
- **Projekt 500417:** Bygning til affald i Kangerlussuaq

Denne sagsfremstilling omhandler overførsel af de resterende midler i projektet 500329 og 500330 hhv. for Sisimiut og Maniitsoq.

1. Regelgrundlag

- ☐ Qeqqata Kommunias Kasse- og Regnskabsregulativ
- ☐ Affaldshandlingsplan 2020–2031, Naalakkersuisut

Faktiske forhold

Den nationale affaldsløsning, som følger af Affaldshandlingsplan 2020–2031, indebærer, at ESANI fremover skal håndtere transport af affald fra byer og bygder til de nye forbrændingsanlæg i Nuuk og Sisimiut.

Det forventes, at forbrændingsanlægget i Sisimiut tages i brug i juni 2025, hvorefter driftsaftalen med ESANI træder i kraft. Anvendelsen af de budgetmidler, som er allokeret til projekt 500329 i Sisimiut og Maniitsoq, er allerede igangsat, og der ansøges nu om overførsel af midler til fortsat etablering og drift i 2025.

Pilotprojektet 500330 i Kangerlussuaq er blevet revideret, og der er indsendt en ansøgning til Miljøfonden (KB 01.24, punkt 3.2). I den forbindelse er der oprettet to nye anlægsprojekter (500416 og 500417), som dækker det opdaterede indtægtsbudget – i overensstemmelse med de faktiske tilsagn om refusion.

Samtidig blev udgifter på 2,3 mio. kr., tidligere fejlagtigt bogført som anlægsudgifter til indkøb af neddelere, korrigeret og flyttet til det korrekte driftsprojekt (500329) for at sikre regnskabsmæssig overensstemmelse og korrekt budgettering.

Bæredygtige konsekvenser

Det er besluttet, at ESANI skal stå for affaldshåndteringen i Grønland. Denne centralisering skal sikre kommunale stordriftsfordele og bedre resultater både miljømæssigt og sundhedsmæssigt. En effektiv og koordineret affaldshåndtering er afgørende for bæredygtig udvikling i regionen.

Økonomiske og administrative konsekvenser

De resterende driftsmidler fra projekterne 500329 og 500330 (Kangerlussuaq) samt tilsagn herfra, omplaceres til de relevante anlægsprojekter (500416 og 500417).

Samlet restbudget fra 500329 og 500330 (Sisimiut og Maniitsoq):
5.532.932 kr.

Herudover omplaceres 500.000 kr. fra miljøgebyrer fra krydstogtskibe (projekt 500456), som anvendes til opgradering af modtagefaciliteter i Sisimiut.

De overførte midler for 2025 foreslås anvendt til:

- Dumpoprydning og overdækning i Maniitsoq: **1.890.510 kr.**
- Transport af pakkeudstyr og containere til Maniitsoq: **400.000 kr.**
- Nedtagning af ovn på forbrændingsanlæg i Sisimiut: **1.660.472 kr.**
- Dumpoprydning og overdækning i Sisimiut: **1.000.000 kr.**
- Opgradering af modtagefaciliteter i Sisimiut: **1.081.950 kr.**

Tabel 1: (se vedlagte indlæsningsark)

Administrationens vurdering

Projektmidlerne fra 500329 og 500330 vil understøtte Qeqqata Kommunias opfyldelse af alle delmål i den nationale affaldshandlingsplan 2020–2031.

Indstilling

Administrationen indstiller til godkendelse i Teknisk Udvalg, Økonomiudvalg og efterfølgende i Kommunalbestyrelsen,

- **at** midlerne overføres til 2025 i henhold til Tabel 1

Udvalg for Teknik behandling af sagen

Udvalget har under sit møde den 12. juni 2025 godkendt indstillingen.

Indstilling

Udvalg for Teknik indstiller til Økonomiudvalgets og Kommunalbestyrelsens godkendelse,

- **at** midlerne overføres til 2025 i henhold til Tabel 1

Økonomiudvalgets behandling af sagen

Udvalget har under sit møde den 17. juni 2025 godkendt indstillingen.

Indstilling

Økonomiudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsens godkendelse,

- **at** midlerne overføres til 2025 i henhold til Tabel 1

Afgørelse

Bilag

1. Indlæsningsark til overførsel af midler

Punkt 4.1 Ønske om ophævelse af bevaringskrav for bevaringsværdige huse i Sisimiuts Qiviarfik og omegn

Journal nr. 16.03.00

Baggrund

Kommunalbestyrelsen har, jf. bilag 1, har modtaget dagsordenforslag af 3. juni d.å. om ønske om ophævelse af bevaringskrav for bevaringsværdige huse i Sisimiuts Qiviarfik og omegn. Forslagsstiller påpeger, at de eksisterende bevaringskrav i kommuneplanens gældende bestemmelser ikke er tidssvarende og hindre udviklingen og ikke tilskynder ønsker om individualitet. Endvidere påpeger forslagsstiller, at husejers mulighed for at istandsætte, renovere og udvide bygningerne på arkitektonisk vis er en selvfølge som gældende krav er til hindring for, hvorfor kravene ønskes ophævet.

Regelgrundlag

Gældende kommuneplan; Lokalplan A12a Qiviarfik (bilag 2) af 29. april 2003, redegørelsesdel p. 2 samt §§ 4 og 9.

Inatsisartutlov nr. 17 af 17. november 2010 om planlægning og arealanvendelse (bilag 7), med de ændringer, der følger af Inatsisartutlov nr. 34 af 9. december 2015 og Inatsisartutlov nr. 66 af 20. november 2023 (kaldet planloven), jf. § 20, stk. 1, pkt. 5 og § 22, stk. 1. pkt. 7.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 31 af 30. oktober 1991 (bilag 4) om varetagelse af bevaringshensyn i kommunalplanlægningen (kaldet bevaringsbekendtgørelsen) §§ 1-2.

Naalakkersuisut Vejledning om Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 31 af 30. oktober 1991 (bilag 6) om varetagelse af bevaringshensyn i kommunalplanlægningen.

Naalakkersuisut, Dept. For Finanser: Notat af 21. april 2021 (bilag 5) om hvordan der skal forvaltes efter bevaringsbekendtgørelsen.

Hjemmestyrets De Gule Bynotater, 1990, Økonomidirektoratet (bilag 3), p. 7, afsnit 2 litra b. om Typehusbebyggelsen i Qiviarfik.

Faktiske forhold

Forespørgslen vedrører delområde A12.1 i Lokalplan A12a (bilag 2) Qiviarfik med et historisk GTO-typehuskvarter som er fuldt udbygget, beliggende i Sisimiuts sydlige bydel, på adressen Qiviarfik og visse tilstødende veje. Området er med kommuneplanen udnævnt til såkaldt §3 område som er et bevaringsværdigt byområde med henvisning til Økonomiministeriets De gule Bynotaters udpegelse af bebyggelsen som bevaringsområde.

Alle bebyggelser i dette delområde A12.1 er således underlagt regulerende detaljerede bestemmelser om bebyggelsernes ydre fremtræden og der må endvidere ikke bygges yderligere.

Selvom der dog ikke fremgår konkrete detaljerede bestemmelser vedr. eksempelvis skorstene, er det forvaltningspraksis at der ikke gives tilladelse til ændringer i ydre fremtræden for bevaringsværdige bygninger. Der er heller ikke praksis for dispensation herfor grundet mulig præcedens for en eventuel arkitektonisk og kulturel forringelse af kvarterets sammenhængende bevaringsværdi.

Iht. bevaringsbekendtgørelsen detailreguleres bevaringshensynet gennem kommuneplanlægningens forvaltning, dvs. gennem kommuneplaner og lokalplaner med specifikke og detaljerede bestemmelser.

Hvad og hvor meget ejere af bevaringsværdige bygninger konkret fysisk og visuelt må ændre på en bevaringsværdig bygning, herunder ombygge og renovere indvendigt såvel som udvendigt, reguleres således ikke af selve bevaringsbekendtgørelsen, men derimod udelukkende af kommunens lø-

bende kommuneplanlægning iht. planlovens forskrifter. Dog udpeges bevaringsområder iht. bevaringsbekendtgørelse gennem forhandling mellem Nalakkersuisut og kommunen, hvorfor kommunen ikke alene har hjemmel til at ophæve eller ændre bevaringsområdet.

Kommunen har siden 2021 arbejdet ihærdigt på at udarbejde et By- og Bygdeatlas over fredede og bevaringsværdige bygninger og områder i hele kommunen. Dette omfattende vurderingsarbejde er dd. næsten færdigt og afventer pt. korrektur og grønlandsk oversættelse mhp. faglig indstilling til kommunalbestyrelsen snarest muligt når oversættelsen foreligger. Dette atlas indgår i kommuneplanlægnings administration af bevaringsværdige bygninger og områder.

Bæredygtige konsekvenser

Renovering og ombygning af bevaringsværdige bygninger optimerer energiforbruget og skabe mere effektive og optimeret bygningsmasse generelt.

De fredede og bevaringsværdige bygninger udgør en høj kulturel attraktionsværdi for hele kommunen – dvs. både for husejer og ikke mindst alle andre borgere og besøgende som kigger på bygningsværket. De historiske fine bygninger udgør derfor en betydelig æstetisk kvalitet og kulturel generator i vores fælles by- og bygderum til gavn for kommende generationer.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Øget frihed til individuelle ønsker om ændringer af bevaringsværdige bygninger vil skabe kortsigtet vækst gennem omfattende ændringer af kommunens bevaringsværdige bygningsmasse. Dog vil attraktionsværdier og dermed den økonomiske værdi falde pga. originalitetsforringelse og adskillige stilmæssige tilbygninger og tvivlsomme ombygninger.

Administrationens vurdering

Med tilvejebringelsen af By- og Bygdeatlas, som en del af kommuneplanlægningen, vil forvaltningen og varetagelsen af bevaringshensynet overgå fra Nalakkersuisut til kommunen. Kommunen er ved at foretage en fuld revision af kommuneplanen og her vil By- og Bygdeatlas indgå som grundlag for kommunens fremtidige kommuneplanlægning, hvor alle bevaringskrav vil blive opdateret i overensstemmelse med atlassets arkitektfaglige anbefalinger. Bevaringskravene skal iht. planloven reguleres i lokalplanlægningens detaljerede bestemmelser.

Forvaltningen erkender at rimelig balance mellem et restriktivt kulturelt bevaringshensyn for fællesskabets skyld versus bygningsejers individuelle frihed og moderne behov for fornyelse og udvikling kan være meget vanskelig. Forvaltningen er, på baggrund af seneste politiske koalitionsaftale, hvori ønsket om reduktion af antallet bevaringsværdige bygninger er tydeligt mål, indstillet på en mere lempelig og nuanceret forvaltning af bevaringsværdige bygninger og områder, således at der dels reduceres i antallet af bevaringsværdige bygninger, og dels gives bedre mulighed for evt. individuel vurdering og konkret hensyn bl.a. med mulighed for dispensation mm.

Forvaltningen anbefaler at kommunalbestyrelsen afventer, at arbejdet med udarbejdelsen af ”By- og Bygdeatlas over fredede og bevaringsværdige bygninger og områder” som del af kommuneplanlægningen gøres færdigt hurtigt muligt, og at der med dette værk forventeligt åbnes op for nytolkning af alle bevaringssspørgsmål ifm. bevaringsværdige bygninger og områder.

Indstilling

Sagen stilles i bero og forelægges senere til KB for bred politisk debat, når kommunens pågående faglige vurderingsarbejde gennem udarbejdelsen af relevant ”By- og Bygdeatlas for fredede og bevaringsværdige bygninger og områder” er endelig færdig (afventer pt. oversættelse), og derfor kan danne fyldestgørende grundlag for alle videre beslutninger på området, herunder sund offentlig debat og høring inden implementering i kommunens lokalplanlægning.

Afgørelse

Bilag

1. Modtaget brev om Dagsordenforslag af 3. juni 2025
2. Gældende lokalplan A12a Qiviarfik af 29. april 2003
3. De gule bynotater for Sisimiut by af 1990
4. Bevaringsbekendtgørelsen af 1991
5. Nalakkersuisut Notat af 21. april 2021 (kun dk)
6. Nalakkersuisut Vejledning til bevaringsbekendtgørelsen (kun dk)
7. Planloven 2024 – Selvstyrets lovebekendtgørelse nr. 4

Punkt 4.2 Godkendelse af Qeqqata Kommunias nye regulativer om affald

Journalnr. 81.01

Baggrund

Kommunalbestyrelsen godkendte under punkt 4.1. på møde 03 den 30. maj 2024 forslag til Qeqqata Kommunias nye affaldsregulativer. Forslaget har efterfølgende været sendt i 6 ugers offentlig høring og blevet godkendt ved Selvstyrets lovtekniske gennemgang. Vedtægten forelægges på den baggrund kommunalbestyrelsen til endelig godkendelse med de forslag til ændringer, som hørings-svar og den lovtekniske gennemgang har givet anledning til.

Regelgrundlag

- Inatsisartutlov nr. 9 af 22. november 2011 om beskyttelse af miljøet (*Miljøloven*)
- Selvstyrets bekendtgørelse nr. 3 af 7. januar 2021 om affald (*Affaldsbekendtgørelsen*)
- Affaldsrelativ 1: Bortskaffelse af affald i Sisimiut Kommune af 6. februar 1996.
- Affaldsregulativ 3: Regulativ for dagrenovation i Sisimiut, Sarfannguit og Itilleq af 6. februar 1996.
- Affaldsregulativ 4: Regulativ for bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald i Sisimiut Kommune af 6. februar 1996.
- Regulativ for lossepladser i Maniitsoq Kommune, af 26. marts 1998

Faktiske forhold

Forslaget til Qeqqata Kommunias nye affaldsregulativer har været i høring fra den 28. juni 2024 til den 9. august 2024. Under høringsperioden indkom 3 høringssvar. Høringssvarene er kommenteret herunder i tabel 1 samt vedlagt i deres fulde længde i bilag 3.

Tabel 1 Kommenteret høringsoversigt

	<i>Høringspart</i>	<i>Essens af høringssvar</i>	<i>Administrationens bemærkninger</i>
1	Grønlands Politi	Sager skal anlægges ved kredsretterne – ikke Retten i Grønland	Formuleringen skrevet ud af regulativerne
2	Kommune Kujalleq	Diverse spørgsmål til affaldshåndtering	Besvaret bilateralt til sagsbehandler
3	Sermersooq Kommune	Ingen bemærkninger	Ingen

Bæredygtige konsekvenser

En velfungerende affaldshåndtering i form af sortering, renholdelse, genbrug og bortskaffelse er bæredygtigt. Affaldsregulativerne skal – sammen med ESANI's nye forbrændingsanlæg og den praktiske håndtering på kommunens modtagestationer – være med til at sikre dette.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Affaldsregulativerne er blevet til i tæt dialog med Departementet for Miljø, således at de er i overensstemmelse med Selvstyrets Affaldsbekendtgørelse, herunder bl.a. i forhold til gebyr opkrævning og sorteringskrav.

De øgede krav til sortering samt muligheden for at etablere bedre modtagestationer, vil betyde udgifter til etablering af disse. Affaldsregulativerne vil dog sammen med mere velfungerende og digitaliserede modtagestationer give et bedre indtægtsgrundlag. Ligesom de nedslidte kommunale anlæg kan lukkes ned, hvorved der spares reparations- og driftsomkostninger.

Administrationens vurdering

De nye affaldsregulativer sikrer, at Qeqqata Kommunia lever op til lovkravene på affaldsområdet, og at kommunen får etableret det juridiske grundlag for en langtidsholdbar affaldshåndtering, der spiller sammen med ESANI og den nationale affaldsløsning.

Indstilling

Området for Teknik- og Miljø indstiller til Udvalget for Teknik, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen:

-at forslag til de nye affaldsregulativer godkendes til ikrafttrædelse den 1. august 2025.

Udvalg for Teknik behandling af sagen

Udvalget har under sit møde den 12. juni 2025 godkendt indstillingen.

Indstilling

Udvalg for Teknik indstiller til Økonomiudvalgets og Kommunalbestyrelsens godkendelse,

-at forslag til de nye affaldsregulativer godkendes til ikrafttrædelse den 1. august 2025

Økonomiudvalgets behandling af sagen

Udvalget har under sit møde den 17. juni 2025 godkendt indstillingen.

Indstilling

Økonomiudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsens godkendelse,

-at forslag til de nye affaldsregulativer godkendes til ikrafttrædelse den 1. august 2025

Afgørelse

Bilag

1. Qeqqata Kommunias regulativ for affald fra private
2. Qeqqata Kommunias regulativ for affald fra virksomheder
3. Høringssvar

Punkt 4.3 Forslag til dagsorden – Rygepolitikken tilbagekaldes for de ansatte

Punkt 4.3 Undersøgelse af rygeforbud under arbejdstiden

Journal nr. 03.00

Baggrund

Den nye koalitionsaftale mellem Siumut og Inuit Ataqatigiit har ønsket at få iværksat undersøgelse blandt alle ansatte om rygepolitik, der henvises til følgende:

”At der snarligt oprettes afstemning blandt medarbejderne om rygeforbuddet i kommunale arbejdspladser under arbejdstiden skal fastholdes. At flertallets holdning under afstemningen respekteres og følges af kommunalbestyrelsen”.

Administrationen har derved fået iværksat medarbejder undersøgelse som fandt sted fra d. 7 maj 2025 med frist til d. 28 maj 2025. Undersøgelsen blev udført via spørgeskemaværktøjet SurveyXact og rettede sig mod samtlige ansatte i kommunen. Der blev i alt udsendt to påmindelser til deltagerne i løbet af undersøgelsesperioden for at sikre en høj svarprocent. Derudover blev det oplyst, at medarbejdere, som ikke havde adgang til en computer eller internet, kunne henvende sig til stabens personale for at få midlertidig adgang til en bærbar computer og derved mulighed for at deltage i undersøgelsen.

Kommunalbestyrelsen foretog en beslutning i 25. november 2021, at alle kommunens virksomheder skal være rygefrie fra d. 1. maj 2022, for at reducere synlighed af rygning for børnene.

Regelgrundlag

Koalitionsaftale Siumut, Inuit Ataqatigiit, Atassut 2021-2025

Rygepolitik

Faktiske forhold

Grønland skiller sig ud ved at have en større andel rygere end de øvrige nordiske lande. Mens lande som Sverige, Finland, Danmark og Island har opnået betydelige reduktioner i rygning gennem omfattende sundhedsfremmende tiltag, viser Grønland at hver over halvdelen af befolkningen ryger. I 2023 har tobaksafgift medført en indtægt på 177 mio. kr. til landskassen.

For at tydeliggør dette kan der fremvise tal:

- i Sverige er der 5,4 % af befolkningen rygere (16-84 år),
- i Finland er der 11 % (20-64 år),
- i Danmark er der 11 % (15-79),
- i Island er der 9,4 % (15 år +),
- i Grønland er der hele 52 % (15 år +)

I 98 danske kommuner har 85 kommuner indført rygeforbud under arbejdstiden.

I kommunens sundhedsprogram Akisussaaqatigiitta – Fælles ansvar for Sundhed og Trivsel arbejdes der målrettet med udgangspunkt i HBSC-undersøgelser, med et særligt fokus på at reducere de sundhedsudfordringer, der identificeres, gennem tværsektorielt samarbejde.

De seneste data viser, at rygerelaterede indikatorer begyndte at falde fra 2022, hvilket kan tolkes som en effekt af kommunens rygepolitik. Politikken har medvirket til at mindske synligheden af rygning i det offentlige rum og forebygge, at børn eksponeres for cigaretskod i rygeområder.

	2018	2020	2022	2024
5th – 6th grades	3 %	3 %	6 %	0 %
7th – 8th grades	12 %	8 %	15 %	10 %
9th – 10th grades	29 %	30 %	40 %	35 %

Ifølge landslægeembedet er nikotinprodukter, herunder cigaretter, snus og e-cigaretter indeholder høje koncentrationer af nikotin, som er særligt skadeligt for børn og unge. Hjernen er først fuldt udviklet omkring 25-årsalderen, og nikotin kan i ungdomsårene forstyrre denne udvikling. Brugen af nikotin i teenageårene kan medføre permanente skader på hjernen, svækket koncentrationsevne og øget risiko for psykiske lidelser som angst og depression. Dertil kommer, at nikotin er stærkt afhængighedsskabende, og det kan være svært at stoppe, når først forbruget er begyndt.

Undersøgelsesresultat

Staben har modtaget 631 brugbare besvarelser fra kommunens samlede medarbejdergruppe der er på omkring 1100 medarbejder som i procent er på 57,3% af det samlede medarbejder i Kommunen.

Nedenfor præsenteres hovedresultaterne (Se detaljeret resultater i bilag 1):

1. Brug af nikotinholdige produkter i arbejdstiden

50% af medarbejderne oplyser, at de ikke anvender nikotinholdige produkter i arbejdstiden, mens resterende oplyser at de er rygere. Der ses forskelle i hyppigheden af forbruget: 18% flere gange om dagen, 5% en gang om dagen, 8 % sjældent, 20 % i pauser.

2. Kendskab til og oplevelse af gældende politik

18% af respondenterne giver udtryk for, at de er meget tilfreds med kommunens politik om forbud mod brug af nikotinholdige produkter i arbejdstiden, 11 % som tilfredsstillende, 18 % er neutrale, 20 % er utilfredse og 33 er meget utilfredse.

3. Holdning til omfanget af forbuddet

51 % tilkendegiver, at forbuddet bør omfatte alle former for nikotinprodukter, herunder snus og e-cigaretter, hvilket vidner om opbakning til en ensartet og konsekvent praksis på området.

4. Ønske om videreførelse af forbuddet

Et flertal blandt medarbejderne bakker ikke op om en videreførelse af det nuværende forbud.

5. Forslag til hvordan arbejdspladsen kan støtte ansatte

58 % af medarbejderne har valgt, at det er op til den enkelte selv at tage ansvar for et eventuelt nikotinstop. Dette peger på, at en stor del af medarbejderne ikke forventer, at arbejdspladsen aktivt involverer sig i støtteindsatser, men ser det som et individuelt anliggende.

Bæredygtige konsekvenser

Undersøgelsen giver indblik i medarbejdernes faktiske vaner og holdninger, hvilket kan danne grundlag for en mere realistisk, lokalt forankret og bæredygtig rygepolitik, der balancerer mellem strukturelle krav og individuelle behov. Ved at tage medarbejdernes holdninger alvorligt – herunder deres ønske om ansvarlighed og autonomi – kan kommunen fremme en dialogbaseret tilgang til sundhedsfremme. Det vil øge ejerskab og skabe grobund for mere bæredygtige forandringer over tid. Ifølge kræftens bekæmpelse kan kommunerne bidrage til at skabe sundere arbejdsmiljø og forebygge rygestart, hvor medarbejdere i kommunen er rollemodeller for borgerne, særligt for børn og unge. Resultaterne i undersøgelsen viser, at der findes forskellige typer af nikotinforgbrug. Det giver

mulighed for at udvikle mere målrettede indsatser, fx særligt til dem der ryger dagligt, og mere lempelige eller vejledende tilbud til dem der kun ryger i pauser. Dette kan styrke effektiviteten og bæredygtigheden af sundhedsindsatsen. Ved at handle nuanceret og inddragende kan kommunen blive et forbillede for andre offentlige og private arbejdspladser, som ønsker at balancere sundhed, frihed og fællesskab. Det understøtter målene i Planstrategien 2022–2026 om at skabe fyrtårn projekter i udviklingen af bæredygtige arbejdsmiljøer i Arktis.

Hvis kommunen formår at skabe en stærk kulturændring internt, kan dette – via ledere og ansatte som rollemodeller – på længere sigt påvirke børns og unges normer og vaner. Dette er i overensstemmelse med Børne- og Ungepolitikens mål om sunde livsbaner og planstrategiens fokus på strukturelle beskyttelsesfaktorer.

Processen med at indsamle, analysere og anvende data til at justere politikker er i sig selv et udtryk for organisatorisk læring, som kan styrke tværfaglig koordinering og fremme et bæredygtigt beslutningsgrundlag. Ifølge kræftens bekæmpelse, er der altid modstand mod røgfri arbejdstid i starten af tidsplanen, især når kommunerne ikke har en klar procesplan for implementering af røgfri politik.

Økonomiske og administrative konsekvenser

De indsamlede resultater fra medarbejderundersøgelsen peger på en række potentielle administrative konsekvenser, der kan få betydning for kommunens eksisterende strategier, herunder Planstrategi 2022-2026, Sundheds- og forebyggelsespolitikken (2018), Børne- og ungepolitikken (2024-2027) samt kommunens målsætninger som del af et bæredygtigt arktisk samfund og de sundhedsdata fra HBSC-undersøgelserne.

Administrationens vurdering

Afskaffelse af røgfri arbejdstid kan have betydelige negative konsekvenser for folkesundheden, arbejdsmiljøet og kommunens image. Det vil stride mod både kommunens rygepolitik, planstrategi, kommunens fyrtårnsprojekter, sundheds og forebyggelsespolitik, børne og ungepolitik og nationale sundhedsstrategi Inuuneritta III.

I stedet for en afskaffelse bør kommunen overveje en reformulering eller justering af den eksisterende politik med fokus på inklusion og støtte – ikke tilbagerulning.

Resultaterne fra medarbejderundersøgelsen viser, at 58 % af de adspurgte medarbejdere vurderer, at et eventuelt nikotinstop er den enkeltes eget ansvar. Dette peger på, at en stor del af medarbejderne ikke forventer, at arbejdspladsen aktivt involverer sig i støtteindsatser, men i stedet ser det som et individuelt anliggende. Administrativt tolkes dette som et udtryk for en begrænset oplevelse af fælles ansvar og ejerskab i forhold til kommunens sundhedsfremmende politik:

1. Udfordring i implementering og efterlevelse af rygepolitikken:
Selvom mange medarbejdere angiver kendskab til den gældende rygepolitik, viser resultaterne, at næsten halvdelen bruger nikotinholdige produkter i arbejdstiden, særligt i pauser. Dette indikerer en praksis, der ikke harmonerer med intentionerne i rygepolitikken, og kan dermed svække implementeringen og troværdigheden af kommunens sundhedsindsats. Der er behov for vidensdeling og støtte til medarbejderne.
2. Modstand mod videreførelse kan svække strategisk sammenhæng:
Undersøgelsen viser, at et flertal ikke bakker op om en videreførelse af det nuværende forbud. Dette kan føre til spændinger mellem medarbejdernes ønsker og kommunens overordnede sundhedspolitiske mål, eksempelvis ambitionen i Sundheds- og forebyggelsespolitikken om at fremme en røgfri kultur og støtte op om ”Røgfri Fremtid 2030” partnerskabet.

3. Individuorienteret ansvarsfølelse kan hindre fælles sundhedsfremme:
Når 58 % af medarbejderne udtrykker, at nikotinstop er et individuelt ansvar, kan det begrænse kommunens muligheder for at gennemføre fællesskabsbaserede forebyggelsesinitiativer. Dette er i modstrid med principper i både børne- og ungepolitikken og planstrategien som lægger vægt på fælles ansvar og strukturelle rammer for sundhed og trivsel.
4. Manglende organisatorisk opbakning kan påvirke arbejdsmiljø og rollemodeller:
Hvis ledelse og medarbejdere ikke samlet bakker op om rygepolitikken, risikerer kommunen at sende uklare signaler, særligt i forhold til børn og unge. Dette er problematisk i lyset af Børne- og Ungepolitikken ambition om at sikre sunde opvækstmiljøer med stærke rollemodeller.
5. Strategisk bæredygtighedsprofil:
Qeqqata Kommunia har som mål i Planstrategien 2022-2026 at være et bæredygtigt arktisk samfund, hvor sundhed, trivsel og forebyggelse indgår som fyrtårnsprojekter. Manglende intern opbakning til en røgfri arbejdsplads kan svække kommunens profil udadtil og true legitimiteten i de politiske målsætninger.

Der vurderes derfor et behov for:

1. Dialog og inddragelse
2. Oplysning og synliggørelse af formål
3. Understøttende tiltag
4. Politisk justering frem for tilbagerulning

Indstilling

Sagen forelægges til Udvalg for Økonomi at drøfte og tage beslutning om:

- Hvorvidt politik for brugen af nikotinprodukter for medarbejdere i Qeqqata Kommunia fastholdes eller bortskaffes

Økonomiudvalgets behandling af sagen

Under udvalgmøde den 17. juni 2025 går Nathan Møller og Rachel Ingemann ind for bortskaffelse af beslutningen om forbud mod brugen af nikotinprodukter, da det er individuel beslutning. Hvis beslutningen bortskaffes ønsker Nathan Møller at børnene ikke må kunne lugte tobakslugt.

Malik Berthelsen og Juliane Enoksen er imod ophævelse af rygeforbuddet, pga. dettes omfattende konsekvenser for helbredet og sundhedsvæsenet. De mener også at ophævelsen af rygeforbuddet vil være en tilbagegang.

Indstilling

Sagen forelægges til Kommunalbestyrelsen til at drøfte og tage beslutning om,

- Hvorvidt politik for brugen af nikotinprodukter for medarbejdere i Qeqqata Kommunia fastholdes eller bortskaffes

Afgørelse

Bilag

1. Resultat af undersøgelsen

Punkt 8.1 Eventuel